

## Osallistuvaa matkailua Kinnermäessä

”Oikea heinäsiirkojen sinfonia”, tokaisee joku matkalaisista, kun kaksikymmenhenkinen ryhmämme astuu bussista Karjalan Tasavallassa, Prääsän piirissä sijaitsevassa Kinnermäen kylässä. Takanamme on pitkä ajomatka, yöpyminen Sortavalassa ja laivareissu vanhaan Valamoon.

Ensi näkymä on vaikuttava. Kylä koostuu seitsemästätoista kallellaan olevasta puutalosta, joista ensimmäiset on rakennettu jo 1800-luvulla. Kylässä on lisäksi kymmenen ulkosaunaa, joista kolme toimivaa savusaunaa, pieni hautausmaa ja Smolenskin Jumalanäidin tsasouna. Hiekkatien vieressä nököttää turkoosikattoinen bussipysäkki muistuttaen nykyajan rakennuskulttuurista. Busseja kylän läpi harvoin kulkee ja pysäkki toimiikin lähinnä nuorten istuskelupaikkana.

Vakituisesti Kinnermäessä asuu vain yksi pariskunta, muut lähtevät talveksi töihin lähikaupunkeihin. Kesäisin he viljelevät täällä maata, kalastavat ja hoitavat vuohia. Elämä on rauhaisaa ja aika tuntuu pysähtyneen. Edes kännykkä ei täällä toimi.

**Kyläläiset ottavat meidät** hymyillen vastaan, olemmehan tulleet auttamaan heitä heidän kylänsä säilyttämisessä.

”Ajatus Kinnermäen kylän pelastamisesta lähti siitä, kun tapasin Olga Gokkoevan, yhden kylässä asuneen perheen tyttäristä, Oulussa, Metsähallituksen järjestämässä kokouksessa ja hän kertoi minulle Kinnermäestä. Päätimme aloittaa suojelutyön tämän harvinaiseksi käyvän kylän säilyttämiseksi jälkipolville – ei museona, vaan elävänä kylänä”, kertoo Kinnermäen ystävät ry:n puheenjohtaja Kari Niskasaari. Mukana hankkeessa on jo kolmekymmentäkahdeksan jäsentä, arkkitehtien ohella myös monien muiden alojen edustajia. Tärkeintä on kiinnostus karjalaiseen kulttuuriin ja halu olla osallisena sen suojelemisessa. Kinnermäen ystävien peruslähtökohtana on toteuttaa Kinnermäen kylään kohdistuvaa rakennusperinnön suojelua ja muita laatokankarjalaiseen kulttuuriin liittyviä hankkeita sekä järjestää jäsenille ja heidän ystävilleen edullisia tutustumismatkoja suojelukohteisiin. ”Ensimmäiseksi suojelukohteeksi olemme valinneet kylästä Vakulovien talon. Se kunnostetaan paikalliskulttuurin keskuksesi, näyttely- ja toimintatiloiksi, kyläläisten ja kylämatkailun käyttöön. Sen yhteyteen toteutamme myös paikallisen perinteen mukaisen savusaunan”, Niskasaari jatkaa. Tarkoitus on että radikaaleja muutoksia ei tehdä. Välttämättömät korjauksetkin tapahtuvat vanhoja karjalaisia rakennusmenetelmiä käyttäen. Neljä päivää kestäneen vierailumme aikana tutustumme kylään, vietämme seminaaripäivän ja rakennamme uuden risuaidan lahonneen tilalle.

Yöpyminen tapahtuu kyläläisten taloissa, jotka ovat viihtyisiä ja tunnelmallisia. Puulattioilla on värikkäät räsymatot ja seinällä tikuttaa kaappikello. Pienestä televisiosta Katri ja hänen äitinsä katselevat venäläistä visailuohjelmaa. Makuuhuoneen seinälle on teipattu ikonin alle rokkibändin kuva.

**Seminaaripäivä on antoisa.** Istumme Olgan siskon Nadjan talossa puisilla penkeillä kuuntelemassa luentoja muun muassa Kinnermäen historiasta, tulevaisuuden näkymistä ja matkailun kehittämisestä. Seminaariin osallistuvat niin Kinnermäen ystävät ry:n jäsenet, kyläläiset, piirihallinto, kuin Petroskoista tulleiden Matkailukomitean sekä Historian ja kulttuurin muistomerkkien suojelun ja käytön valtion keskuksen edustajatkin.

”Ensimmäinen maininta Kinnermäestä on jo 1500-luvulta”, esitelmöi venäläinen arkkitehti Vladislav Kuspak. Asukkailtaan Kinnermäki kuuluu aunukselaisten livvikoiden länsilevinneisyysalueeseen. Alkuperäisinä säilyneet rakennuksineen Kinnermäki on Karjalan tasavallan kulttuurihistoriallisia suojelukohteita. ”Puiset rakennukset ja rakenteet ovat kaikista haavoittuvaisimpia ja siksi perinteiden kunnioittaminen on tärkeää. Alkuperäisistä kahdestakymmenestäkahdesta talosta on säilynyt seitsemäntoista, mikä onkin kunnioitettavaa”, Kuspak hymyilee.

Luennot antavat eri näkökulmia ja herättävät keskustelua. Lopuksi meidät jaetaan ryhmiin ja tehtäväksi annetaan koota matkailunkehittämideoita suurille paperiarkeille. Ideat esitellään vuorotellen. Ajatukset ovat yleisesti ottaen hyviä, mutta hieman kummastusta herättää Matkailukomitean edustajan Vladimir Gromovin ehdotus: ”Mahdollisuuksia matkailun kehittämiseksi on monia. Täällä voisi alkaa harjoittaa esimerkiksi mehiläistarhausta, se saattaisi kiinnostaa matkailijoita. Myös ponijaluita olisi järjestettävissä”, Gromov esitelmöi. Vaivihkaa kuuntelijat vilkuilevat toisiaan, kukaan ei sano mitään.

Seminaarin jälkeen seuraa pienoinen kyläjuhla, jossa saamme kuulla vanhoja lauluja Kalinkasta Karjalan heiliin. Pöydän antimet ovat makoisia ja ilta-aurinko luo maisemaan kauniin sävyn.

**”Ja tähän väliin tuloop vitsu!”** neuvoo Jussi, eräs kylän vanhimmista asukkaista risuaitatalkoissa. Raahaamme risuja paikasta toiseen ja saamme opetusta kädestä pitäen. Pian risuaidanteon perusteet ovatkin jo hallinnassa ja kyläläiset voivat siirtää rakennusvastuun meille. Risuaidan rakentaminen on jännää puuhaa. On mukava nähdä, kuinka ihan konkreettisesti voimme auttaa kylän kunnostuksessa.

Aurinko porottaa ja Nadja on kattanut meille pienen kahvipöydän nurmikolle. Vuohet napsivat suuhunsa vitsoissa olevia lehtiä ja ehtiipä sosiaalisin yksilö jakamaan kahvipöydänkin antimia. Aita valmistuu pikkuhiljaa ja hikisen päivän päätteeksi lähdemme läheiselle rannalle uimaan ja keittelemään nokipannukahveja.

Viimeisenä päivänä tunnelma on epätodellinen. Olemme tämän lyhyen matkamme aikana saaneet tutustua maailmaan, jollaisen olemassaolosta useimmat eivät edes tiedä. Otamme vielä muutamia yhteiskuvia ennen kuin bussimme lähtee kuljettamaan meitä takaisin Suomea kohti. Pitkärannan kohdalla kännyköiden avautuminen ja tekstiviestien piipitys herättävät taas totuttuun todellisuuteen.